

ART ROMÀNIC I GÒTIC

La Capella de Sant Pere Màrtir a Sant Romà d'Abella (Conca de Tremp)

Pressent aquesta església, tant en el seu pla (fig. 238) com en les arcades que precedeixen l'absis, la forma d'arcs de ferradura (fig. 239).

Així és el pla de l'absis i les arcades que el precedeixen. El portal té les portes penjades, en la forma que es perpetua a l'arquitectura musulmana, en dos carreus sortints.

Fig. 238. - Pla de Sant Romà d'Abella (1:400)

L'absis és ornat d'un fris de figures molt esborrades sobre un sòcol ornamentat amb quadrats posats de punta. La finestra de l'absis presenta també policromia en la seva esqueixada i una representació de les

Fig. 240. - Exterior de Sant Romà d'Abella

L'església és romànica de cap al segle XIIIe, però influïda per l'art musulmà. — J. P. i C.

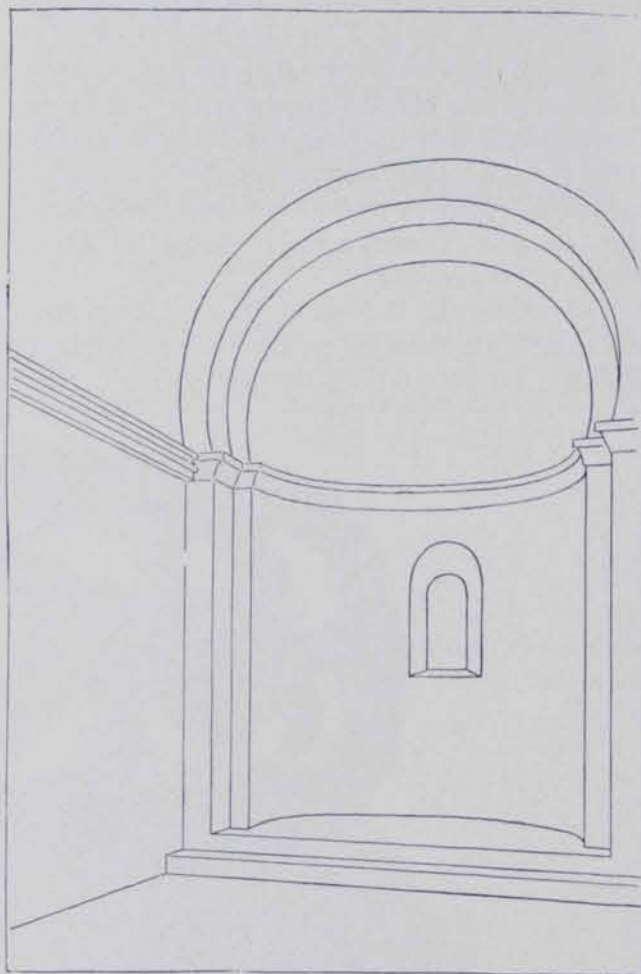

Fig. 239. - Absis de Sant Romà d'Abella

canals de petxina a l'arcada cònica; una figuració del diable abatut per Sant Miquel amb una llança en un dels brancals.

L'exterior de l'absis presenta una zig-zaga feta amb bocins de llosa (fig. 240).

Finestrals de Sant Cugat del Vallès

A Sant Cugat del Vallès, durant les obres de consolidació del claustre s'ha trobat un mur construït de reble en el que s'obren unes finestres (fig. 241). Aquestes finestres són semicirculars amb esqueixada cap a l'interior i cap a l'exterior. Llurs arcades són fetes de trossos de llosa a plec de llibre. Aquesta forma és l'emprada en el primer art romànic.

En les esglésies més antigues les finestres en els llocs segurs són més grans i en els llocs insegurs són com sageteres amb una sola esqueixada. És possible que una part de les finestres de les

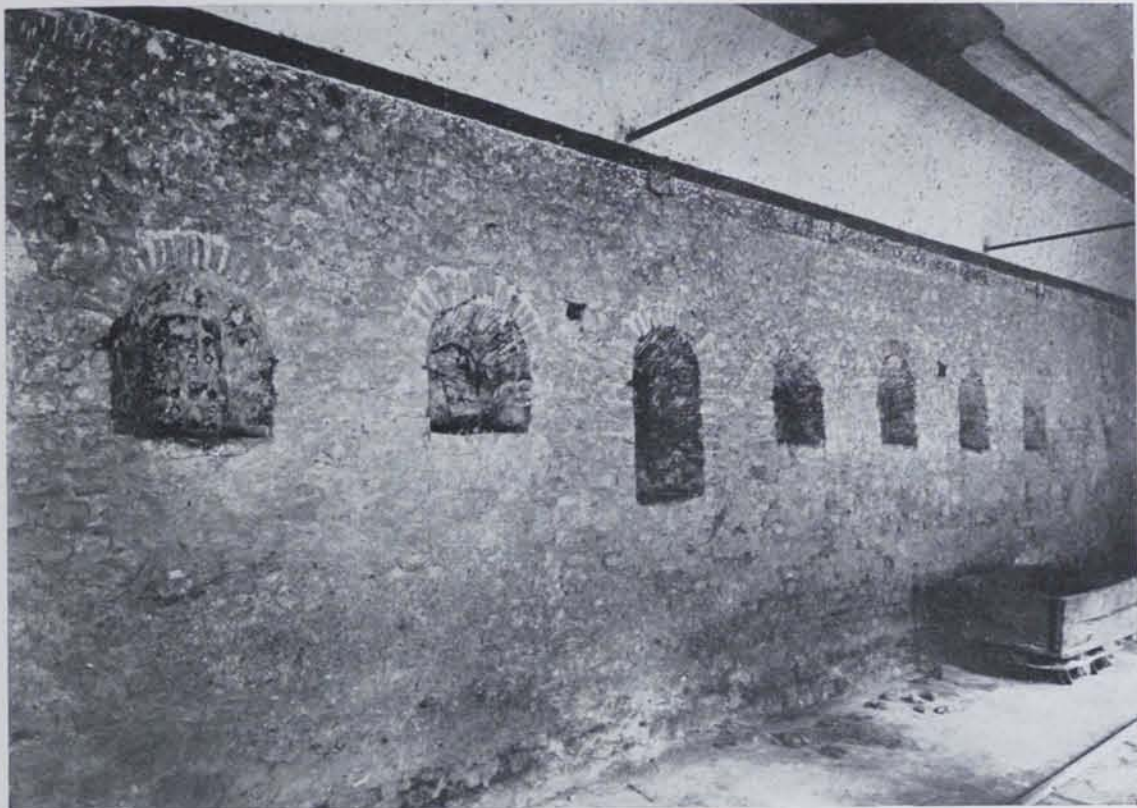

Fig. 241. — Sant Cugat del Vallès : Finestrals descoberts en el mur del costat N del claustre.

nostres esglésies hagin quedat obertes deixant al poble exposat al fred. En algunes s'entreveuen indicis de tanca. Personalment recordem una placa d'alabastre que tancava una finestra de l'església romànica de Sant Benet de Bages i alguna reixa de ferro trobada a Sant Joan de les Abadesses.

Però fora de Catalunya és relativament freqüent el trobar l'alabastre ja sol, ja en peces, tancant els finestrals.

A Sant Cugat les finestres descobertes estan tancades per una placa de guix fixat al mur del finestral amb morter. Aquesta placa té uns forats quadrats que formen com una gelosia (figura 242).

Aquest mur antic fou conservat en construir-se l'actual claustre i pertany indubtablement a una de les diverses reconstruccions del Monestir.

Les excavacions que s'han començat en el claustre i encara no acabades en escriure aquestes ratlles indicaran la successió de les èpoques de construcció en aquest lloc de Sant Cugat del Vallès on la història no ha estat interrompuda des de l'època romana.

— J. P. i C.

Fig. 242. — Sant Cugat del Vallès: Un dels finestrals

